

## UMOWA

**pomiędzy Niemiecką Republiką Demokratyczną a Polską Rzeczpospolitą Ludową o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych**

Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej pragnąc, aby stosunki przyjaźni i współpracy istniejące pomiędzy obu Państwami i Narodami znalazły wyraz również we wzajemnym obrocie prawnym, postanowili zawrzeć Umowę o obrocie prawnym w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych i w tym celu wyznaczili swych Pełnomocników:

Prezydent Niemieckiej Republiki Demokratycznej —

Dr. Heinricha Toeplitza, Sekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości,

Rada Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej —

Tadeusza Reka, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości,

którzy po wymianie pełnomocnictw, uznanych za dobre i sporządzone w należytej formie zgodzili się następujące postanowienia:

**Część pierwsza**

**Postanowienia ogólne**

**Artykuł 1**

**Ochrona prawna**

(1) Obywatele jednej z Umawiających się Stron korzystają na obszarze drugiej Umawiającej się Strony z takiej samej ochrony prawnej, osobistej i majątkowej jaka przysługuje obywatelom własnym.

Z ochrony takiej korzystają również osoby prawne, które powstały zgodnie z przepisami drugiej Strony.

(2) Osoby te mają swobodny i nieskrepowany dostęp do organów wymiaru sprawiedliwości i innych organów drugiej Umawiającej się Strony, działających w zakresie spraw cywilnych, rodzinnych i karnych; mogą one zwracać się do tych organów i składać wnioski na takich samych warunkach, jakie mają zastosowanie do obywateli własnych.

**Artykuł 2**

**Zakres pomocy prawnej**

Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy prawnej przez podejmowanie poszczególnych czynności procesowych, a w szczególności przez sporządzanie i przysyłanie akt i pism, dokonywanie rewizji i zajęcia, przysyłanie i wydawanie przedmiotów, przeprowadzanie czynności dowodowych w formie przesłuchiwania świadków, biegłych, stron procesowych, podejrzanych i innych uczestników postępowania, dokonywanie oględzin sądowych oraz załatwianie wniosków o doreczenie.

**Artykuł 3**

**Udzielanie pomocy prawnej**

(1) Sądy, prokuratury i notariaty Umawiających się Stron udzielają sobie wzajemnie pomocy prawnej w sprawach cywilnych, rodzinnych i karnych.

(2) Organy wymienione w ustępie 1 udzielają pomocy prawnej również innym organom, działającym w zakresie spraw cywilnych i rodzinnych.

**Artykuł 4**

**Zasady obrotu**

(1) Przy udzielaniu pomocy prawnej organy Umawiających się Stron wymienione w artykule 3 ustęp 1 porozumiewają się ze sobą bezpośrednio, jeżeli w poszczególnych przypadkach niniejsza Umowa nie stanowi inaczej.

(2) Inne organy działające w sprawach cywilnych i rodzinnych kierują swoje wnioski do organów wymienionych w artykule 3 ustęp 1, jeżeli w poszczególnych przypadkach niniejsza Umowa nie stanowi inaczej.

**Artykuł 5**

**Forma wniosku o udzielenie pomocy prawnej**

(1) Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać:

- a) oznaczenie organu wzywającego,
- b) oznaczenie organu wezwanego,
- c) określenie sprawy, w której żąda się udzielenia pomocy prawnej,
- d) imiona i nazwiska Stron, oskarżonych i skazanych, ich przynależność państwową, zawód i miejsce zamieszkania lub pobytu,
- e) nazwiska i adresy zastępców prawnych,
- f) niezbędne dane dotyczące przedmiotu wniosku; w sprawach karnych — opis czynu przestępnego.

(2) Do wszelkich wniosków o udzielenie pomocy prawnej Umawiające się Strony będą używać dwujęzycznych formularzy, których teksty będą sobie wzajemnie przekazywać.

**Artykuł 6**

**Sposób załatwienia**

(1) Przy udzielaniu pomocy prawnej organ wezwany stosuje swoje przepisy prawne. Organ ten może jednak na zgodzenie zastosować odmienne przepisy postępowania, o ile nie pozostają one w sprzeczności z bezwzględnie obowiązującymi przepisami prawa Strony wezwanej.

(2) Jeżeli organ wezwany nie jest właściwy do załatwienia wniosku, przekazuje z urzędu wniosek właściwemu organowi i zawiadamia o tym organ wzywający.

(3) Organ wezwany zawiadamia na zgodzenie organ wzywający we właściwym czasie o miejscu i terminie dokonania czynności.

(4) Organ wezwany zwraca akta organowi wzywającemu po wykonaniu wniosku o pomoc prawną lub zawiadamia go o przeszkodach w wykonaniu wniosku.

**Artykuł 7**

**Zapewnienie swobodnego powrotu świadkom i biegłym**

(1) Świadek lub biegły, który bez względu na posiadane obywatelstwo stawiał się przed organem Strony wzywającej na skutek wezwania doreczonego mu przez organ Strony wezwanej, nie może być ścigany, ani aresztowany, zarówno z powodu czynu będącego przedmiotem postępowania karnego, jak również